

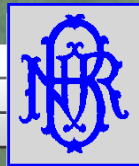

Analiza Anuală a Creșterii 2014: consolidarea redresării economice

Direcția Relații Internaționale

București, 17 decembrie 2013

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Analiza Anuală a Creșterii 2014

- Marchează lansarea Semestrului European, stabilind prioritățile economice generale ale UE pentru 2014
- Comunicarea COM este însoțită de:
 - Raportul privind mecanismul de alertă
 - Raportul progreselor înregistrate de SM în implementarea RST
 - Raportul anual privind integrarea pieței unice
 - Proiectul de raport comun privind ocuparea forței de muncă
- COM a publicat opiniile față de proiectele de buget pe 2014 prezentate de 13 țări din zona euro

Context

- Economia europeană a început să se redreseze, însă contextul economic rămâne fragil

José Manuel Barroso: “Acesta este un moment de răscruce pentru economia UE. Eforturile susținute depuse de UE încep să dea roade, iar economia își revine treptat.”

- Mesajul cheie: răspunsul politic al UE la criza economică să fie menținut și adaptat noilor condiții

Cinci priorități majore pentru 2014

Aceleași ca în AAC/2013:

1. Continuarea consolidării bugetare diferențiate, favorabile creșterii
2. Reluarea activității de creditare a economiei
3. Promovarea creșterii și a competitivității
4. Combaterea șomajului și abordarea consecințelor sociale ale crizei
5. Modernizarea administrației publice

1. Consolidarea finanțelor publice

Evoluții:

- deficitele bugetare au scăzut: 6,9% (2009) \searrow 3,5% (2013)
- datoria publică va atinge valoare maximă în 2014

Direcții de acțiune:

- accent sporit pe calitatea cheltuielilor publice
- modernizarea administrației la toate nivelurile
- acolo unde există marjă de manevră bugetară → stimularea investițiilor private și a consumului
- protejarea investițiilor pe termen lung în educație, cercetare, inovare, energie și politici climatice
- impozite ce favorizează creșterea

2. Reluarea activității de creditare (a)

Evoluții:

- consolidarea tendinței de redresare a condițiilor financiare
- fragmentarea piețelor financiare → rate ale dobânzii extrem de divergente
- îmbunătățirea reglementării & supravegherii bancare
- băncile → măsuri pentru restructurarea bilanțurilor & majorarea capitalului
- progrese majore în realizarea Uniunii Bancare
- facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare

2. Reluarea activității de creditare (b)

Direcții de acțiune:

- restructurarea și ajustarea băncilor:
 - adoptarea și punerea în aplicare rapidă a Uniunii Bancare
 - consolidarea capacității băncilor de a gestiona riscurile în conformitate cu noile norme privind cerințele de capital
 - pregătirea pentru evaluarea calității activelor și pentru testele de rezistență la stres
- crearea de alternative la finanțarea bancară
 - opțiuni pentru capitalul de risc
 - dezvoltarea obligațiunilor pentru IMM-uri & piețelor de valori alternative
- monitorizarea datoriei private & a riscurilor financiare asociate

3. Promovarea creșterii & competitivității

Evoluții:

- blocaje datorită nivelului ridicat de îndatorare privată & condițiilor rigide de pe piața muncii și de pe piețele de produse și servicii
- în SM care s-au implicat în reforme structurale profunde → echilibrare substanțială & creșterea exporturilor

Direcții de acțiune:

- finalizarea pieței interne a energiei & îmbunătățirea rentabilității schemelor de sprijin pentru energia regenerabilă
- îmbunătățirea implementării Directivei privind serviciile
- accelerarea modernizării sistemelor naționale de cercetare

4. Aspectele legate de șomaj (a)

Evoluții:

- rata șomajului a încetat să mai crească
 - 11,1% în UE
 - 12,2% în zona euro
- nr. de șomeri la nivelul UE: nivel nemaîntâlnit de ridicat (27 mil.)
- variație ridicată: de la 4,9% (AT) la 27,6% (GR)
- cei mai afectați sunt în continuare tinerii - rate ale șomajului de peste 55% în unele SM
- ponderea persoanelor cu risc de sărăcie a crescut la 25% în UE
- nu se preconizează o ameliorare rapidă

4. Aspectele legate de șomaj (b)

Direcții de acțiune:

- intensificarea măsurilor active de ocupare a forței de muncă: sprijinirea & formarea profesională a șomerilor, îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, garanții pentru tineri
- reforme suplimentare pentru alinierea câștigurilor salariale la productivitatea muncii
- continuarea modernizării sistemelor de educație și de formare profesională
- îmbunătățirea funcționării sistemelor de protecție socială

5. Modernizarea administrației publice

Evoluții:

- bugetele sunt mai reduse
- multe SM urmăresc creșterea eficienței prin îmbunătățirea cooperării dintre diferitele niveluri ale administrației

Direcții de acțiune:

- implementarea pe scară mai largă a serviciilor de guvernare electronică și intensificarea utilizării IT
- simplificarea reglementărilor privind mediul de afaceri și reducerea birocrăției

Aprofundarea Semestrului European

- un grad mai ridicat de implicare la nivel național → SM ar trebui să mobilizeze mai mult parlamentele naționale, partenerii sociali și cetățenii în noua guvernanță a Europei
- o coordonare mai strânsă între statele membre ale zonei euro → SM ar trebui să aloce mai mult timp coordonării reformelor majore înainte ca acestea să fie adoptate la nivel național
- o implementare mai bună a recomandărilor specifice fiecărei țări

Raportul privind mecanismul de alertă (a)

- marchează lansarea următorului ciclu anual al Procedurii privind Dezechilibrele Macroeconomice
- oferă o analiză obiectivă a economiilor UE, pe baza unui tablou de bord cu indicatori care măsoară competitivitatea internă și externă → identifică SM în cazul cărora este necesară o analiză aprofundată
- sunt vizate toate SM, cu excepția celor cu program de asistență UE-FMI (Grecia, Irlanda, Cipru, Portugalia, România) → pentru acestea supravegherea dezechilibrelor și monitorizarea măsurilor corective se realizează în contextul programelor respective

Raportul privind mecanismul de alertă (b)

Rezumat

- Economiiile din UE au făcut progrese în direcția corectării dezechilibrelor externe și interne:
 - reducerea deficitului bugetar și a celui de cont curent
 - creșterea competitivității
- Sunt necesare progrese suplimentare pentru:
 - reducerea datoriei private excesive
 - consolidarea cererii interne în SM cu excedente ridicate
- 16 SM necesită analize aprofundate
 - vor fi publicate în primăvara anului 2014
 - vor completa analiza aflată la baza recomandărilor specifice de țară

Raportul privind mecanismul de alertă (c)

România depășește pragurile indicative la 2 din 11 indicatori:

– *Media pe 3 ani a balanței contului curent*

- Praguri indicative: -4/+6 % din PIB
- Valoarea înregistrată de RO: -4.4% din PIB

– *Poziția investițională internațională netă*

- Prag indicativ: - 35% din PIB
- Valoarea înregistrată de RO: -68% din PIB

Raport implementare RST (a)

- sinteză provizorie a stadiului actual al punerii în aplicare a recomandărilor specifice de țară (RST) - evaluarea finală va fi lansată odată cu pachetul RST/2014
- ia în considerare progresele realizate în ultimii trei ani în 4 domenii evaluate: finanțele publice, sectorul financiar, creștere și competitivitate, ocuparea forței de muncă și politici sociale
- evaluarea acoperă toate SM, inclusiv pe cele cu program de ajustare economică, precum și Croația

Raport implementare RST (b)

Situația României:

- Finanțele publice
 - **Realizări:** procedura deficitului excesiv s-a încheiat în iunie 2013, guvernanta fiscală a fost îmbunătățită (legea responsabilității bugetare, înființarea unui Consiliu Fiscal, reforma sistemului de pensii etc.)
 - **Preocupări:** plata arieratelor guvernului, sustenabilitatea finanțelor publice, eficiența sistemului de sănătate, nivelul scăzut de respectare a normelor fiscale

Raport implementare RST (c)

Situația României:

- Sectorul financiar:
 - **Realizări:** cadrul de rezoluție bancară a fost întărit, fondurile de garantare a depozitelor au fost consolidate, introducerea standardelor internaționale de raportare pentru întregul sector bancar, măsuri menite să descurajeze și mai mult creditarea în valută, fără acoperire, a consumatorilor și IMM-urilor
 - **Preocupări:** chestiunea deteriorării continue a calității activelor

Raportul anual privind integrarea pieței unice (a)

- prezintă o analiză a situației integrării pieței unice în sectoarele cu cel mai ridicat potențial de creștere: servicii, inclusiv servicii financiare, energie & transporturi, economia digitală
- evidențiază lipsa de progrese în ceea ce privește deschiderea pieței energiei & aplicarea Directivei privind serviciile

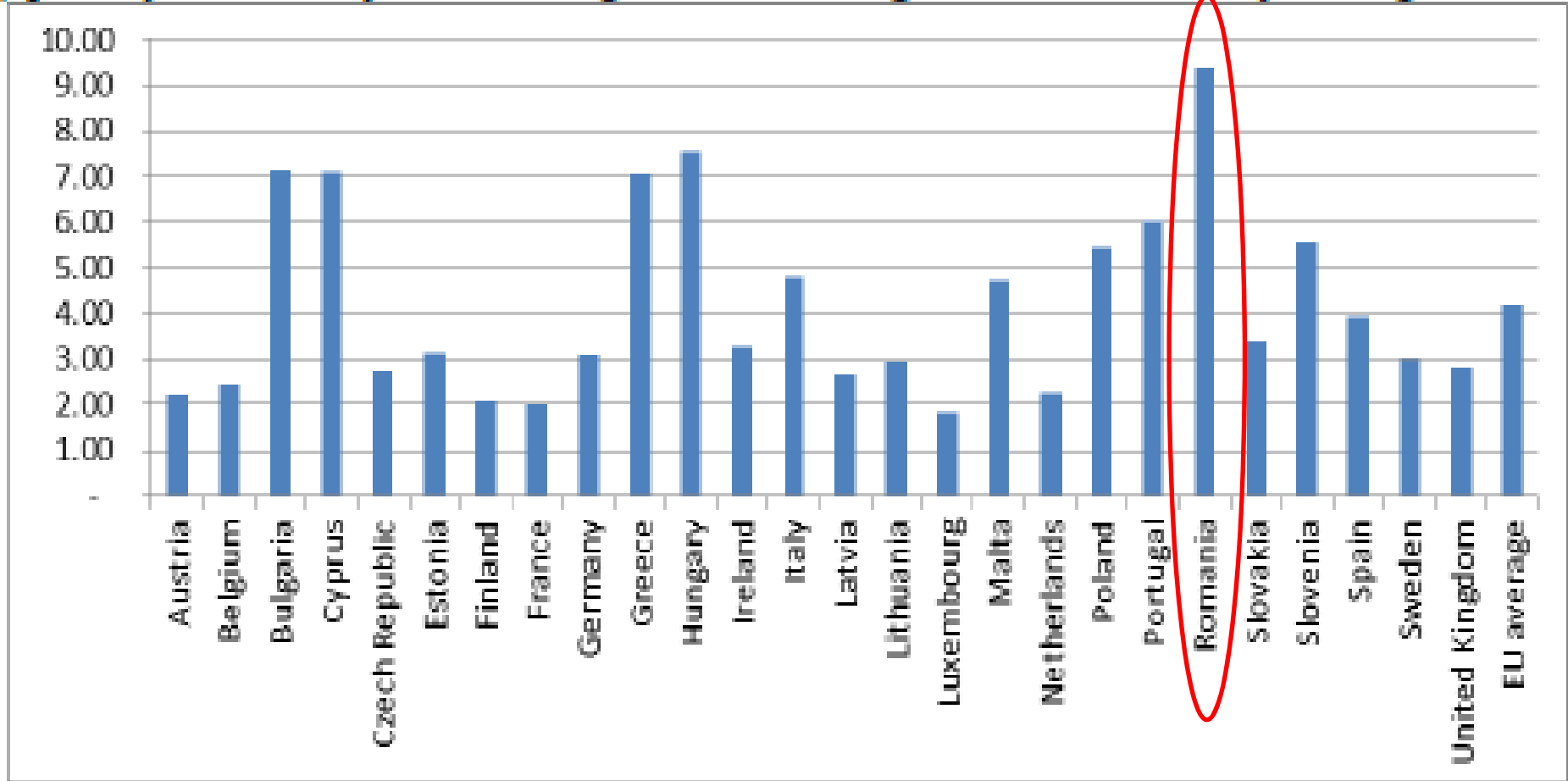
Raportul anual privind integrarea pieței unice (b)

În domeniul bancar:

- Obstacole în calea integrării pieței unice:
 - creșterea gradului de fragmentare a piețelor financiare în timpul crizei
 - măsurile prudențiale au condus la efecte de “*ring fencing*”
- Priorități de acțiune:
 - implementarea CRD IV la termen
 - pregătirea pentru “*Asset Quality Review*”
 - cooperarea între autoritățile naționale de supraveghere
 - sprijinirea accesului IMM-urilor la finanțare

Chart 1: Interest rates, loans to non-financial corporates

(up to 1 year maturity; outstanding amount, average rates from January to August 2013)

Source: European Central Bank. No data available for Denmark and Croatia.

Proiectul de raport comun privind ocuparea forței de muncă (a)

- evidențiază aspectele din domeniul ocupării forței de muncă și cel social relevante în contextul coordonării politicilor în cadrul procesului Semestrului European
- provocări majore:
 - combaterea ratelor înalte ale șomajului la nivelul UE situate la un nivel alarmant, în special în rândul tinerilor
 - reformarea domeniilor-cheie și definirea măsurilor necesare pentru stimularea ocupării
- element de noutate – tabloul de bord cu principalii indicatori sociali și de ocupare a forței de muncă

Proiectul de raport comun privind ocuparea forței de muncă (b)

Situația României:

- rata șomajului: 7,4%, cu 3,7% sub media UE, însă ridicată în rândul tinerilor (23,4%)
- aspecte pozitive legate de RO evidențiate în raport:
 - consolidarea măsurilor active de pe piața muncii
 - derularea unor programe-pilot de tipul Garanție pentru Tineret
- principalele provocări:
 - participarea pe piața forței de muncă
 - formarea profesională și învățarea pe parcursul vieții
 - sistemele de educație și formare profesională

Poziția RO față de AAC/2014

- România salută adoptarea AAC/2014 și apreciază că evaluarea COM realizată în cadrul acestui document constituie o bază solidă pentru Semestrul European următor
- Suntem de acord că trebuie să ne concentrăm atenția pe continuarea implementării reformelor pe piața muncii, să sprijinim ocuparea în rândul tinerilor și mai ales să creștem mobilitatea forței de muncă
- Notăm cu satisfacție ridicarea restricțiilor pe piața muncii pentru lucrătorii români și bulgari începând cu 1 ianuarie 2014 și ne exprimăm speranța că libera circulație nu va fi frânată prin bariere administrative suplimentare

Etapele următoare

- Consiliul European din 20-21 martie 2014: orientări politice generale
- aprilie 2014: SM înaintează COM programele naționale de reformă și programele naționale de stabilitate / convergență
- mai 2014: Comisia publică propunerile privind RST
- Consiliul European din 26-27 iunie 2014: andosează RST